

EDINOST

Izšla vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadst. Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nemerirana pisma ne na prejemajo, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Eugen Kodina. — Lastnik: konvencija lista „Edinosti“. — Tisk: tiskarna Edinost. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Maročna značka za celo leto 40 K, pol leta 20 K, tri mesece 10 K — za nedeljsko izdajo za celo leto 8 K, pol leta 4 K.

Posamezna številka za Trst in okolice 10 vln., zunaj 12 vln. Oglasi trgovcev in obrtnikov manj od 3 in; osmrtice, zabave, poslanice, vabila oglasi d na njih zaved v mm po 50 v.; oglasi v letu: 1 sta do 1 vrt 20 K, vsaka nadaljna vrsta 3 K. Mala oglasi po 8 vln. beseda, a manj pa 80 vln. Oglase sprejema uredniški oddelček. Edinosti. Naročnina in reklamacije se po listu izključno upravi „Edinosti“. Uprava in uredniški oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Polnobra. račun 811.003

KOROŠEC ODPOTOVAL V BELGRAD.

LJUBLJANA, 3. dec. Dr. Korošec je odpotoval danes ob 8 zjutraj s posebnim vlakom preko Zagreba v Belgrad. V Zagreb dospe okrog poldne.

Dr. Korošec govoril na nekem francoskem shodu v Parizu.

LJUBLJANA, 4. dec. V nedeljo se je vršil v Parizu velik shod francoske socialistične stranke. Na shodu je govoril tudi naš dr. Korošec.

Srbske čete odhajajo na Koroško.

MARIBOR, 3. nov. Včeraj so odšli na Koroško močni srbski oddelki z novimi povelji.

V Beljaku pričakujejo Jugoslovancev.

BELJAK, 2. dec. V Beljaku so nabili lepaki, v katerih se poziva ljudstvo, naj ostane popolnoma mirno, ko bodo zasedle Beljak jugoslovanske čete.

Naš plen.

MARIBOR, 3. dec. V Radgoni so naše čete zaplenile izredno veliko živil.

Stavka še traja.

MARIBOR, 3. dec. Nemški železničarji in nemško delavstvo v delavniški južni železnici so vedno stavka. Od nemške socialistične stranke strani se vrši na delavstvo izredno velik pritisk: delajo s silo in denarjem, kar podpira tudi ravnateljstvo južne železnice. Slovensko osebje vrši v vsakem oziru svojo dolžnost. V delavniški ne delajo. Vlaki južno od Maribora vozijo redno, proti severu do Špilfelda dnevno po en vlak; nadalje po en vlak na Koroško in proti Ogrski.

Italijani v Trbižu.

CELOVEC, 3. dec. V Trbižu in okolici se nahaja sedaj mešana italijanska brigada, močna približno 6000 moč, pod poveljstvom generala Luzzatta, rojenega Tržačana, njegov adjutant je nadporočnik Faldutti. Celovške „Freie Stimmene“ poročajo, da so naši Italijani v Trbižu še velike erarične zaloge, zlasti drv na tudi živil še prav obilo. Vidi se, da so bila vojaška skladišča polna, ko je civilno prebivalstvo strahalo. Ko je šlo ogrsko vojaštvo skozi Trbiž, je plenilo, kar je dobilo in napravilo povsod ogromno škodo. Solsko poslopje je v notranjosti razdelano in strašno ponosnaženo. Italijanski oficirji se trudijo z nemščino, da bi dopovedali ljudem, po kaj so prišli. Civilnemu prebivalstvu je bilo takoj prvi dan odvzeto vse orožje. Za promet so uroline prepustnice, povsod je mir in varnost. Okrajno sodišče so prevzeli Italijani in že posilje tam italijanski sodnik, druge urade prevzamejo v kratkem.

Izgube Srbov po računu na Dunaju.

DUNAJ, 3. dec. Po neki tukašnji statistiki je bilo od 25. julija 1914 do 17. julija 1916 vpoklicanih v Srbijo pod orožje 700.000 moč, to je 24 odstotkov vsega moškega prebivalstva. Izgube pri vojski in na civilnem prebivalstvu se cenijo do konca leta 1917. na 1.000.000 oseb. Pri umiku Srbov so ti izgubili 130.000 ranjenih in 150.000 umrlih. Materijalna škoda se cení na 96 milijonov funtov sterlingov.

Nov praznik na Češkem.

PRAGA, 4. dec. Upravni svet Narodnega zbora je stavil vladi predlog, da naj se proglasi dan 6. julija (Janez Hus) za narodni praznik, odpravi naj se pa praznik za dan 16. maja (Janez Nepomuk).

Češko-ogrski pogajanja.

PRAGA, 3. dec. Češki korespondenčni urad javlja: Češki konzul v Parizu, dr. Stepanek, ki je pred kratkim došel iz Pariza v Prago, se je podal v važni misli v Budimpešto. Ententa je izrazila željo, da naj se vprašanje mej Čehoslovaške republike in Ogrske uredi še pred mirovnimi pogajanj. Po povratku iz Budimpešte se poda dr. Stepanek zopet nazaj v Pariz.

Protest Nemške Avstrije proti zasedbi Mosta.

DUNAJ, 3. dec. Nemško-avstrijski državni urad je poslaniku Čehoslovaške republike izročil protestno noto zaradi nasilne zasedbe Mosta in aretacije župana dr. Herolda.

LIBEREK, 2. dec. Tiskovni urad deželne vlade poroča: Češke čete so zasedle mestni dom v Bilni. Tamkaj se nahajajoče češke čete so vžle županovi izjavi, da se umaknejo samo sil. v četrtke zasedle mestni dom in preiskale vse njegove prostore. Deželna vlada je poslala državnemu svetu brzojavno zelo oster protest in prosila, naj ta protest sporoči predsedniku Wilsonu.

Nemci razveljavili protislovanski zakon.

DUNAJ, 4. dec. Nemško-avstrijski Narodni svet je danes, 4. decembra, razveljavil sklep zbornice z dne 24. novembra (to je znani zakon, ki odreja vsem Nemcem volilno pravico) ter namerava v drugem branju tega zakona prvi sklep razveljaviti.

Poljsko vojno poročilo.

VARŠAVA, 2. dec. Poročilo generalnega štaba od 1. decembra: V Voliniji je položaj neizpremenjen. V vzhodni Galiciji se vrše trdovratni boj. Nadmočne ukrajinske sile so Rawo Rusko 29. novembra zvečer in 30. novembra zjutraj napadale. Odbili smo ponovne naskoke. Nasprotnik je imel velike krvave izgube: naše pa niso bile preznatne. Oddelki naših čet je vzel Kamionko in Staro Wies. Drug oddelček je po trdovratnih bojih iz Dawidowa vrgel ukrajinski bataljon z artilerijo vred. V okolici Chyrowa se vrše boj z nadmočnimi ukrajinskimi četami. Pod pritiskom nadmočnih sil so naše čete opustile Pelsztyn. Napade Ukrajincev smo po krvavih bojih odbili.

Ukrajinci uničujajo boljševike.

VARŠAVA, 2. dec. Glasom ukrajinskih uradov je bilo pri Urupu v Kubanskem ozemlju (Kavkazija) pet boljševiških polkov popolnoma uničenih. Kubanske čete so si osvojile velik plen. Ta zmaga pomenja končnoveljavno likvidacijo boljševizma na Kubanskem.

Angleži na Tirolskem.

INOMOST, 2. dec. Kakor poročajo listi, je došel v Imst v gornji inški dolini oddelček angleških čet.

Cenzura na Madžarskem odpravljena.

BUDIMPEŠTA, 2. nov. (Ogrski kor. urad.) Vlada spominja ponovno vse oblasti na to, da je cenzura popolnoma odpravljena. Pač pa kontrolirajo Francozi v smislu pogodbe za premirje pošte in brzojave.

Aspiracije bivšega nemškega cesarja na prestol.

AMSTERDAM, 3. dec. Glasom poročila Reuterjevega urada trdi „Daily Mail“, da je od ugodne nevtralne osebnosti doznala, da se prejšnji nemški cesar bavi z mislijo, vrniti se na Nemško, da zopet uveljavi svoje pravice do prestola. „Daily Mail“ priporoča, naj se prejšnji cesar in bivši prestolonaslednik spravita v območje alirancev, kjer naj počakata odločitve o svoji usodi.

Razkroj Nemčije.

BREMEN, 3. dec. V sled pritiska 4000 stavkajočih delavcev, je sklenil vojaški in delavski svet razoroženje vojaštva in oboroženje proletarcev. Razven tega se je sklenila razlastitev socialističnega lista „Bürgerzeitung“ v Bremenu. Vojaški svet se je tem nameram svojih voditeljev uprl, volaki so zatvorili vojašnice ter pripravili vse za oboroženo obrambo.

Švica zaprta.

PRAGA, 3. dec. Češki korespondenčni urad poroča: Švica je zaprla svoje meje. Tudi zastopnik praške obrtne zbornice, ki se je hotel podati k važnim konferencam v Švico, ni dobil od švicarskega poslanika v Pragi dovoljenja. Nekemu drugemu prosilcu je švicarski konzul izjavil, da je zvezni svet v Švici sklenil zapreti vse meje do končanih mirovnihih pogajanj.

Viljem Hohenzollernski.

CURIH, 3. dec. Iz Berlina se poroča, da se je bivši cesar formalno odovedal prestolu šele potem, ko je nemška vlada poslala v Amerongen svojega odposlanca, ki je pozval Viljema, da ooda formalno odpoved. Cesar je sestavil besedilo, ki na se ni sprejelo; pozneje so se sporazumeli. Odpoved je spisana na pisalni stroj in nosi lastnoročni podpis Viljemov.

HAAG, 2. dec. Nizozemska vlada je imenovala komisijo, ki ima nalog, da poroča o položaju bivšega nemškega cesarja na Nizozemskem.

PARIZ, 2. dec. „Petit Journal“ je prepričan, da bodo zavezniki stavili Nizozemski vprašanje glede odpovedi nemškega prestolonaslednika.

Mirovna konferenca.

LONDON, 4. dec. Kakor poroča „Daily Mail“ ima posvetovanje zavezniških glavarjev v Londonu popolnoma značaj preliminarne konference mirovnega kongresa. Razpravljalo se bo o naslednjih stvareh: 1. Natančni čas kongresa; 2. dogovori glede preliminarnih in plenarnih sej konference ter pododborov glede medzavezniške konference, katere se bo vršila pred konferenco, katere se udeležijo tudi sovražniški odposlanci; 3. dogovori glede objave razorav, cenzura, olajšave za časopise, vprašanja publicitete. Kakor zagotavlja isti list, bo vprašanje usode bivšega nemškega cesarja in soglasja med zavezniki v tej stvari tvorilo važen del posvetovanja zavezniških državnikov v Londonu.

Wilson na poti v Evropo.

WASHINGTON, 1. dec. Wilson bo v svoji smoteni kongresu podal nekatere svoje misli o miru, katere predloži mirovni konferenci v Parizu. Senator Cummins, republikanec, predloži senatu predlog, da naj štirje senatorji republikanske in štirje demokratske stranke odpočijejo v Pariz, da se udeležijo mirovne konference, ne kot odposlanci, temveč kot predstavitelji senata. Predsednik Wilson odpočije v torek, 3. decembra, v Brest na krovu parnika „George Washington“. V Brest dospe 11. t. m. ponoči. Ladijo bo spremljal oddelček vojnega brodovja z dreadnoughtom „Pensilvanija“ na čelu in posadko 10.000 častnikov in moč.

Požar v dunajskem arzenalu.

DUNAJ, 2. dec. Požar v arzenalu je bil ob deseti dopoldne omejen. Srednji trakt in skoraj vse desno krilo, kjer je izbruhnil požar, sta izgubljena. Škoda znaša več milijonov kron. Kako je izbruhnil požar, je popolnoma neznano.

Iz Jugoslavije.

Ruše, Limbuš. Studenci pri Mariboru. Prejeli smo: Svojim rojakom! Dragi mi vsi, ki ste se dolga leta borili za svobodo in obstanek, pozdravljam Vas iz daljin, ko mi v prsih vre in kipi samega veselja, ker vidim naše ideje uresničene, naše cilje dosežene. V Jugoslaviji živite sedaj, ponosni na svojo zemljo, svojo last, ki ste jo krepko branili v vseh borbah nemškega nasilstva. Se li še spominjate dragi narodnega mučeništva svojega? Bojne fanfare so klicale takrat, da se vržemo na Srbina svojega brata, mi pa smo imeli dovolj poguma in odločnosti, javno pokazati svoje simpatije bratskemu narodu srbskemu. Za to so nas tirali kakor živino zvezane v Gradec pred krvnike. Krute žalitve so padale na nas, bili so nas v obraze, mi pa smo šli z glavo pokoncu, saj smo znali, da pride dan rešitve, pa tudi dan osvete. Vrlo narodnega župnika iz Limbuša so gnali uklenjenega in mu je pľuvala v obraz nemška družba, ker je na dan mobilizacije dal razviti v zvoniku trobojnico — on pa je šel in trpel vdano; danes pa se mu sveti obraz kakor v glorijskih, saj je za vse muke in žalitve dobil za doščenje s tem, da svobodno zopet plapolja trobojnica na

cerkvenem stolpu. Tudi v vasi Studenci, kjer so gospodovali takrat dr. Juritschi, Malleckerji in drugi takega kalibra, vihralo naše zastave. Šudmarkovci in drugi taki se selijo stran iz te vasi, njih prijatelji so potrti in klavorni, zgradba potujevanja v naših lepih krajih razpada in na te razvaline stopamo mi, mi, ki smo znali ob pravem času braniti naše narodne pravice. Pozdravljene prisojne limbuške gorice, pozdravljene naše vasi ob vznožju temnozelenih gozdov slovenskega Pohorja, prisrčno pozdravljeni vojaki moji na svobodni jugoslovanski zemlji. — Rušan v Trstu.

Iz Pula. Nedeljski puskil „Hrvatski List“, ki je sedaj tudi že podvržen cenzuri, objavlja razglas pulskega okrajnega glavarstva, s katerim se pozivljejo vsi državljani, ki so pripadali avstro-ogrski vojski, bivajoči v mestni občini pulski v dneh od 2. do 9. decembra zglaste v evidenčnem uradu okrajnega glavarstva. — V ponedeljek se je otvorila hrvatska ljudska šola v Narodnem domu v Puli. — Za nadaljno bivanje v trdnjanskem področju pulskem se morajo vlagati posebne prošnje. — Pulski Sokol je zopet začel delovati in se že vrši redna telovadba.

Iz Pazina. Talijanski divizijski zapovednik di Benedetto razglašuje: S divizijskom vojskom imam nalog da stojim na čelu u kotarima gradova: Motovun, Buzet, Lovran, Labin, Zminj i Volesko. Talijanska vojska, nakon što je velikom pobedom konačno srušila tiraniju Austro-Ugarske, dolazi ovamo, da materijalno pripoji materij zemlji, koja bijahu kroz toliko vremena odaljena, i koje su drščući čekale dan rešenja. Naš velelužan vojak donša ovamo oružje, da nadzire i olakša prelaz staroga vladanja zatiranja u novo doba slobode. Pouzdajem se na dobrovoljan rad svih novih talijanskih gradjana, da sudeluju u teškom pothvatu, da se obnovi normalan život rada, mira, slobode u plemenitim ovim krajevima, koji su tako linački trpeli u ovo poslednje vreme. Žalim, što će sloboda nečedinaca morati biti umerena po glasu zakona i potrebe, da se očuvaju opći interesi. Ne dopuštam nikakva nasilja, nikakva tlačanja, nikakve manifestacije, koje se protiv talijanskim institucijama. Starešine svih stranaka pozivlju se, da zalažu sav svoj ugled, da se pučanstvo uzdrži mirno, te da ga osvedoče, neka sardulje svi pošteno, iskreno i dobrovoljno kod poslova talijanskih oblasti. Podnet ću najtežije mere protiv bilo kakvih smutljivaca. Potpomoći ću pak sa svimi raspoloživim sredstvima one, koji će se želeći samo dobro pokrajini, na me za savet obratiti. — Da se mogu svi javni poslovi započeti redovito razvijati, potrebno je da se ponovno započne s uplaćivanjem poreza (davkov) i carinarskih nameta (naklad). Ovo je bezuvetno potrebno i u svrhu, da se mogu isplatiti potpore onim obiteljima, kojima su rođaci još daleko. Naložio sam kompetentnim činovnicima da objave listine za uplaćivanje i ustanovljenje carinarskih nameta. Pozivljm pučanstvo svih općina u Istri, da odmah uplate koliko moraju, da tako izbegnu sudbenom postupku. Mnogočasni župnici i župani svake općine pozivlju se, da protumače potrebu ove narčebe, te da pučanstvo osvedoče, da se dragovoljno tome podvrgne u općem interese uprave države, pokrajine i općine. Porezni činovnici mogu zatražiti pomoć vojske, te se u tu svrhu mogu obratiti na gospodu zapovednike vojn. presidija.

Železniškomu osebju. Od več strani prihajajo z mnogimi podpisi opremljene pritožbe proti posameznim predstojnikom tudi slovenske narodnosti. Prometni oddelček Narodne vlade bo vse te pritožbe natančno preiskal in vse nedostatke odpravil. Opozarja se pa vse uslužbenstvo, da točno izvršuje vse službene predpise, da v službenem pogledu varuje disciplino in izvršuje ukaze svojih predstojnikov. Uslužbenstvo naj vkljub marsikaterim nečubim razmeram, ki se izhajajo iz starega režima, ohrani mirno kri do končne ureditve vseh narodnih in železniških razmer.

Vsi okrožni in okrajni zdravniki na deželi celega II. vojnega okrožja (Kranjsko, Koroško, Štajersko in kar je Primorskega), ki so bili dosedaj v vojaški službi doma, v zaledju ali na fronti, in so sedaj doma in ne opravljajo več vojaške službe, naj se nemudoma javijo poverjenstvu za narodno obrambo (zdravstveni referat), da dobijo veljavne odpustnice, sicer se jih smatra še za mobilizirane. (Ime, rojstno leto, kje je doslej služil, kje je nastavljen sedaj.) Poverjenstvo za narodno obrambo: Dr. Lovro Pogodnik.

Promet brez omejitve dovoljen. Razglašja se, da je ves promet na ozemlju države SHS brez omejitve zopet dovoljen. — Deločne naredbe št. 113 z dne 19. novembra 1918 glede izvoza iz države SHS ostanejo še nadalje v veljavi. — Ljubljana, 28. novembra 1918. Dr. Pestotnik s. r.

Vsi rezervni častniki, ki so odpuščeni iz aktivne vojaške službe v neaktivno stanje, pa jih prejšnje poveljstvo ni javilo, oziroma se sami niso javili, naj, zaradi evidence, čimpreje pisмено sporočijo osebному oddelku II. vojnega okrožja v Ljubljani, sledeče: šarža, čin, pristojni polk, rojstno leto, rojstni kraj, kam pristojen, sedanjí civilni poklic in bivalističe.

Posredovalni urad za begunce. Narodna vlada SHS je ustanovila za begunce iz po Italijanihi zasedenega ozemlja posredovalni urad, ki ima svoje prostore v Ljubljani na Dunajski cesti št. 38 v hiši „Združene zveze“ I. nadstropje. Za voditelja tega urada je imenovala Narodna vlada okrajnega glavarja dr. Baltica.

Zastopništvo Jugoslovancev na nemškem Štajerskem poroča, da uraduje začasno v prostorih čitalnice v Gradcu, Klosterwiesgasse št. 5. I. nadstropje.

Razne politične vesti.

Vse za „najvišjo gospodo“. Nemški žurnalst Simon pripoveduje v listu „Vorwärts“: Načelniku urada za gospodarstvo je došla od urada najvišjega dvornega maršala brzojavka z vprašanjem, li ne bi mogel vojnemu skladišču velikega glavnega stana nahajajočeg se v berlinskem kraljevem dvoru, nakazati tri sode svinske masti, ki se nujno potrebuje. Odgovor je bil, da je ta dojava nemoguća. Na to pa se dobile vse poslovalnice na-
